

Věcně shodné připomínky k opakovanému projednání metropolitního plánu

Podání č. 1

C. Shodné metodické připomínky, které reagují na provedené změny MPP

Připomínka 3

Shodné požadavky k uvedení MPP do souladu s potřebami občanů a platnou legislativou.

Metropolitní plán upravil propočty regulativů ploch a přepracoval propočítávání kapacit a hodnocení území. Podle toho se mění text i odůvodnění. **MPP Vykazuje však zjevné rozpory v cílech a směřování plánu s aktuálně platnou legislativou. Podrobné vyjednávání dohod na využití území plán buď neumožňuje, nebo nenabízí vyvážený přístup.** Pro nápravu tohoto stavu žádáme splnění následujících 6 bodů.

3.1. - Zcela přepracovat odůvodnění MPP a plán odpovídajícím způsobem upravit. Plán musí vycházet z platných cílů územního plánování dle nového stavebního zákona.

3.2.- Zavedení měřitelných indikátorů do regulativů MPP pro sledování plnění cílů strategického plánu a cílů ČR -udržitelného rozvoje. Zapracovat měřitelně a prokazatelně jak opatření ÚP přispívají k plnění strategických cílů ČR i hl. m. Prahy. Upravit hodnocení vlivu koncepce rozvoje města na životní prostředí, tak aby obstála i jako vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Hodnotit řešení ve vztahu k cílům. Zda MPP zobrazuje strategii a jak ve vymezeném čase dokáže plnit konkrétní cíle, které lze měřit oficiálními indikátory. Jen pak lze říct, že jde o plán, který je měřitelný a hodnotitelný.

3.3. - V souladu s požadavky, které vyplývají z Politiky územního rozvoje doplnit vrstvu místních center. Vytvořit tak základní předpoklad pro řádné čtvrtkové/regionální plánování

3.4. - Regulativy lokalit metropolitního plánu doplnit o požadavek na zohlednění rozvojových cílů MČ a garantovat možnost podrobného vyváženého plánování za použití všech dostupných nástrojů územního plánování. Cílem je podmíněně odemknuté území, které jej plošně nezhodnotí a umožní potvrdit rozsah poskytnuté výhody stavět až po zpodrobnění území MČ.

3.5. - Zavést do MPP termín územní rezerva i pro ostatní plochy tak, aby bylo možné směřovat rozvojový zájem na hlavní priority města pro následujících 5 let a teprve dle výsledků a aktuálních potřeb postupně plochy uvolňovat.

3.6. – Regulativy stanovit požadavky na sledování snižování tepelných ostrovů a zadržování vody v krajině a sledování a snižování uhlíkové stopy spádového území/čtvrťe.

Odůvodnění jednotlivých připomínek

Odůvodnění připomínky č. 3

Přepracovat metropolitního plán a uvést jej do souladu s potřebami občanů a platnou legislativou.

3.1. - Zcela přepracovat odůvodnění MPP a plán odpovídajícím způsobem upravit. Plán musí vycházet z platných cílů územního plánování dle nového stavebního zákona. I když se metropolitní plán procesně pořizuje podle starého stavebního zákona platí pro rozhodování o území zákon nový stavební zákon. Východiskem pro uznanou podobu veřejného zájmu jsou cíle strategických dokumentů, na které odkazuje Politika územního rozvoje s tím, že hlavním veřejným zájmem je udržitelný rozvoj. To stanoví i cíle územního rozvoje nového stavebního zákona. Metropolitní plán však veřejný zájem ověřuje pouze proti vlastní koncepci, zadání. Není tedy v souladu s aktuálně platnými zákony a není jej tedy možné používat pro rozhodování o území. Vypořádání podle neplatné legislativy a ignorování účelu politiky územního rozvoje ukazují, zřejmý nesoulad s uznanou podobou veřejného zájmu. To že stavební zákon připouští dokončení procesu pořizování podle starého stavebního zákona se opírá o nutnou kontinuitu získaných vyjádření a stanovisek dotčených orgánů státní správy. Brání se tím rozvratu celého letitého pořizovacího procesu. Není však možné žádným způsobem dovodit, že odůvodnění nesmí být zpracováno v souladu s platnými úkoly a cíli územního plánování a politikou územního rozvoje, neboť původní a nový stavební zákon v tomto směru nejsou v rozporu a nový stavební zákon pouze prohlubuje a posiluje priority tak, aby bylo zřejmé, že dominantním veřejným zájmem je udržitelný rozvoj.

Pokud máme tedy legislativní opatření, které je možné naplnit i v souladu se starým stavebním zákonem, má pořizovatel ve veřejném zájmu tak učinit. Obdobně lze výklad použít pro nástroje územního plánování. Požadavek na pořízení územních studií a regulačních plánů byl obsažen i ve starém stavebním zákoně. Je zrušena možnost požadovat parcelaci území, ale tento požadavek je možné vymáhat v rámci plánovací smlouvy. Stavební zákon při pořizování územního plánu dle starého stavebního zákona vložení požadavku na plánovací smlouvu připouští. Obci je tedy právo požadovat parcelaci zachováno a nově i podle starého stavebního zákona může plnohodnotně vyrovnávat svůj vliv na poli územního plánování požadováním odpovídajícího plnění za poskytnutí výhody stavět. Zároveň platí, že i podle starého stavebního zákona obce pro plánování změn v území využívali nástroj občanskoprávních smluv kde se dohadují kompenzace i plnění. Nový stavební zákon náhrady občanům garantuje při omezení jejich práv a zdravého životního prostředí. Požadavek kompenzací vlivu záměru na životní prostředí je také zachován. Proto součástí odpovědného přístupu k pořizování územně plánovací dokumentace, který je vyvážený dle potřeb veřejného zájmu musí být i bilance náhrad, potřeb plnění a míra kompenzací. Pořizovatel musí umět vážit míru poskytnuté výhody stavět jedné skupině občanů a míru omezení práv občanů jiných a spolu s tím i vyvážené plnění za poskytnutou výhodu a úroveň náhrad za omezení práv. Nový stavební zákon ruší vyjednávání těchto podmínek v územním řízení, je tedy zřejmé, že právě při pořizování nové územně plánovací dokumentace a jejich změn musí být všechny tyto vztahy vypořádány. Vypořádání neznamena, že musí dojít k uzavření smluv. Územně plánovací dokumentace musí všem stranám poskytnout jistotu, že spravedlivé vypořádání proběhne a žádná strana se neocitne v tísní. Obrobně také plán musí garantovat, že ovlivnění kvality životního prostředí budou odpovídajícím způsobem kompenzovány.

Prohloubení odůvodnění metropolitního plánu tak, aby sledoval aktuální společné cíle je zcela klíčové pro prosazování opatření v území. Veřejný zájem nelze deklarovat hlasováním zastupitelstva, ale je nutné jej řádně doložit. Bez ověřitelného souladu s cíli udržitelného rozvoje (úkoly a cíli územního plánování dle

nového stavebního zákona) není možné vymezovat záměry ve veřejného zájmu. Je potřebné požadovat jejich upřesnění navazující územní studií, zpracovat varianty řešení, nebo vymezit do územní rezervy. Aby bylo možné konkrétní opatření odůvodnit musí být možné ověřit jak konkrétně dané opatření, nebo záměr přispívá k udržitelnému rozvoji města. Veřejná správa má za úkol zajistit plnění konkrétních strategických cílů. Pro jejich plnění si každá samospráva zpracovává vlastní strategický plán. Plnění cílů garantují závazná opatření. Zásadním dokumentem, kde probíhá jejich koordinace je územní plán. Proto aby bylo možné přepracovat odůvodnění je nutné mít aktuální strategický plán, který je dopracován na úroveň konkrétních opatření v akčních plánech s indikátory pro plnění cílů. Samospráva úkoluje všechny složky veřejné správy tak, že opatření akčních plánů vkládá do závazných opatření zejména územně plánovací dokumentace. V odůvodnění pak kontroluje, zda a jak jsou opatření z akčních plánů do územně plánovací dokumentace vloženy.

Jen tento přístup umožní ověřit, jak jsou naplňovány společné cíle, a tedy i veřejný zájem. Nařízení EU úkoluje, aby všechny orgány veřejné správy vždy usilovali o to, aby svá rozhodnutí činili vždy na základě nejlepšího dosaženého stupně poznání. Ani starý stavební zákon tento postup nezakazuje. Všechny orgány veřejné správy musí tedy činit všechny kroky, které jim práci na základě nejlepšího stupně poznání umožní. Stát prostřednictvím politiky územního rozvoje úkoluje, aby nejlepší dosažený stupeň poznání byl kontrolován prostřednictvím provázání strategických plánů do územně plánovací dokumentace. Jde o multioborový přístup, kdy obec se všemi aktéry kontrolují a aktualizují akční plány jednotlivých opatření. Dle dohodnutých indikátorů se ověřuje, jak opatření přispívají k plnění vlastních cílů a cílů ČR a EU. Podle místních podmínek a aktuální situace se plány aktualizují, aby účinně a měřitelně přispívali k plnění stanovených cílů. Nová zjištění a změny se pak přenáší do územně plánovací dokumentace. Úkoly a cíle územního plánu požadují, aby územní plán byl funkčním nástrojem strategického managementu území.

Metropolitní plán takto zpracován není. Nenaplňuje smysl svého pořizování a neplní úkoly a cíle územního plánování tak jak očekávají občané, samosprávy MČ i ČR. Je zřejmé, že pro aktivní plánování v souladu s potřebami veřejného zájmu je nutné učinit více kroků. Je nutné aktualizovat strategický plán, ověřit návrhová opatření a plán odpovídajícím způsobem upravit. Plán musí prokazatelně přispívat k plnění společných cílů, jak požaduje politika územního rozvoje.

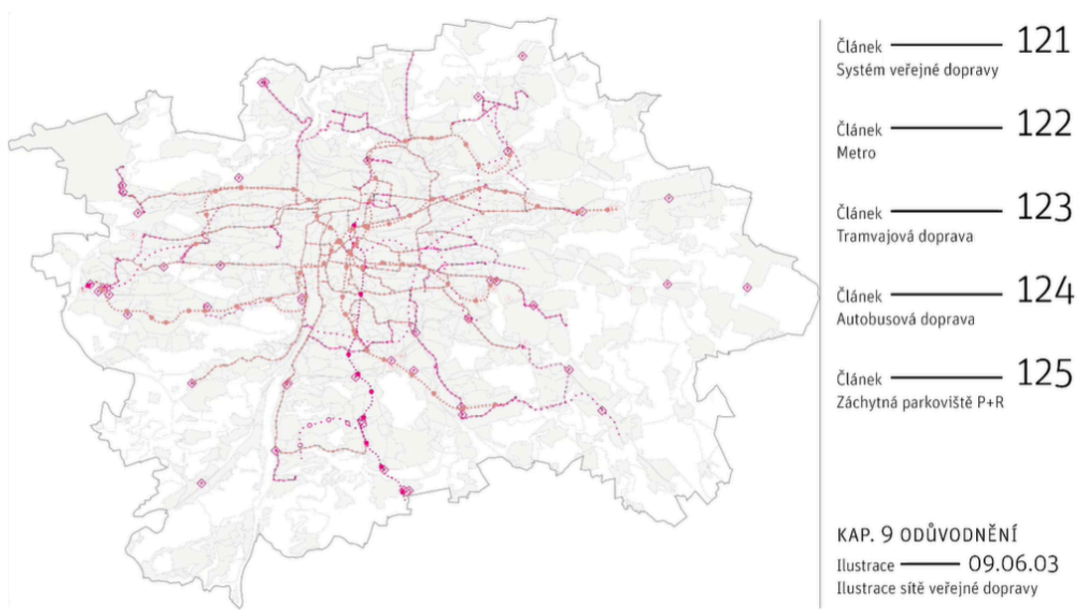
3.2.- Přepracovat hodnocení vlivu strategie rozvoje města na udržitelný rozvoj území tak, aby byl soulad doložitelný pomocí plnění oficiálních indikátorů. Byl tedy měřitelný a hodnotitelný.

Součástí regulativů musí být povinnost hodnocení a sledování měřitelných indikátorů tak, aby bylo možné doložit skutečné plnění cílů v souladu s požadavky úkolů a cílů územního plánování. Strategický rámec ČR 2030 i Strategie regionálního rozvoje vysloveně úkoluje, aby územní plánování bylo na všech úrovních provázané a koordinované. Schéma politiky územního rozvoje představuje podobu strategické osy. Je tedy zřejmé, jak stanovit hlavní priority pro sledování kompasu veřejných zájmů, který tyto priority představují. Pro kontrolu plnění cílů jak EU, tak ČR vytváří sadu metrik/indikátorů. Na ně může hl. m. Praha navázat vlastní indikátory. Hodnocení vlivu koncepce na udržitelný rozvoj území musí prokázat, přínos k plnění dohodnutých indikátorů/metrik, nebo závazně stanovit způsob jak plnění metrik/indikátorů strategie rozvoje města/územní plán zajistí. Pokud vyhodnocení vlivu koncepce na udržitelný rozvoj území není takto zpracováno jde o naprosto neprůkazný dokument a nelze jej proto pro potvrzení souladu územního plánu s cíli udržitelného rozvoje akceptovat.

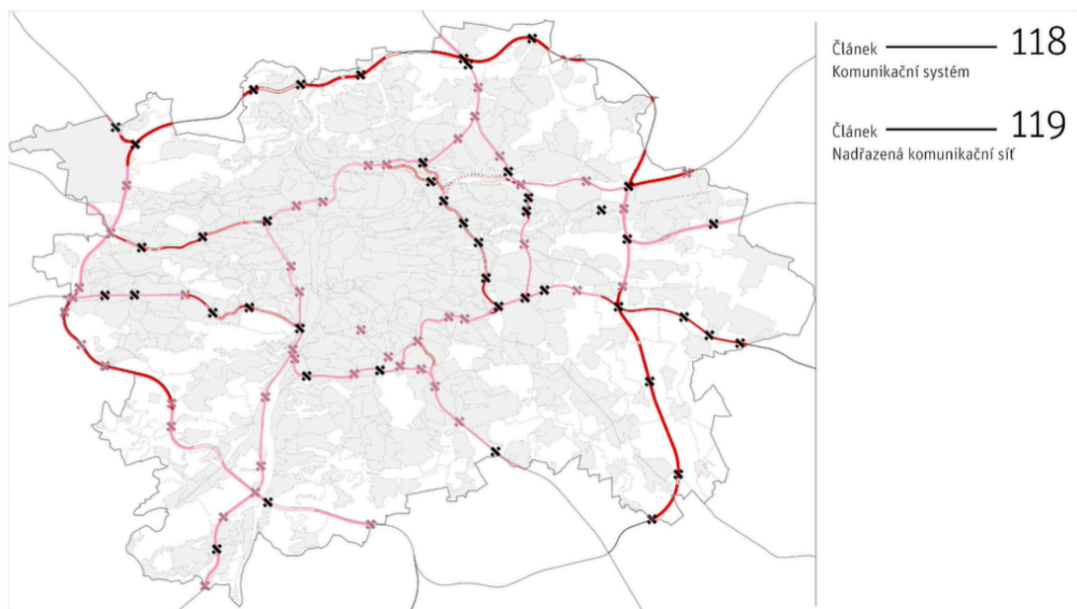
Důkazem je dokumentace EIA na úsek mezinárodní dálnice D0 518-519. V této dokumentaci představený dlouhodobý výhled konstatuje, že realizovaná dálnice ve skutečnosti nepomůže.

Dosažené intenzity v dlouhodobém výhledu ukazují na fakt, že i po dostavbě nadřazeného komunikačního systému, či jeho zkapacitnění, dojde k jeho postupnému saturování. Tato (saturace) je způsobena několika faktory. Blízké aglomerační pásmo (a vztahy ku Praze) má ve výhledu největší dynamiku rozvoje, a tedy i růstu automobilové dopravy. Dostavba D0 (Pražského okruhu) v zamýšlených profilech a případné zkapacitnění vstupů do města (dálnice) přináší v kombinaci s regulací vjezdu do měst přirozený tlak na dopravní výkony, a tedy i dosahované intenzity na tomto okruhu. V případě dalšího zkapacitnění významných vnějších radiálních komunikací, nad rámec uvedených v této zprávě, dojde k přitížení nejen D0. Zvýší se tlak na komunikace uvnitř silničního okruhu a jde zcela proti záměrům hlavního města ve věci veřejných prostranství neboli regulace dopravy v klidu a příslušným možným kapacitám zachytných parkovišť.

Nejde tedy o funkční řešení. Dostřednou koncepci města proto nelze považovat za přístup, který by směřoval k vyváženému udržitelnému rozvoji. Jak ukazuje následné schéma koncepce vedení veřejné dopravy, tak zde zcela chybí dnes velmi žádané tangenciální propojení města páteřním systémem veřejné dopravy. Jde o popření konceptu města krátkých vzdáleností. Blízká místa na okraji rostlého města jsou tak propojeny pouze málo konkurence schopnou autobusovou dopravou a lidé přirozeně dávají přednost dopravě individuální.

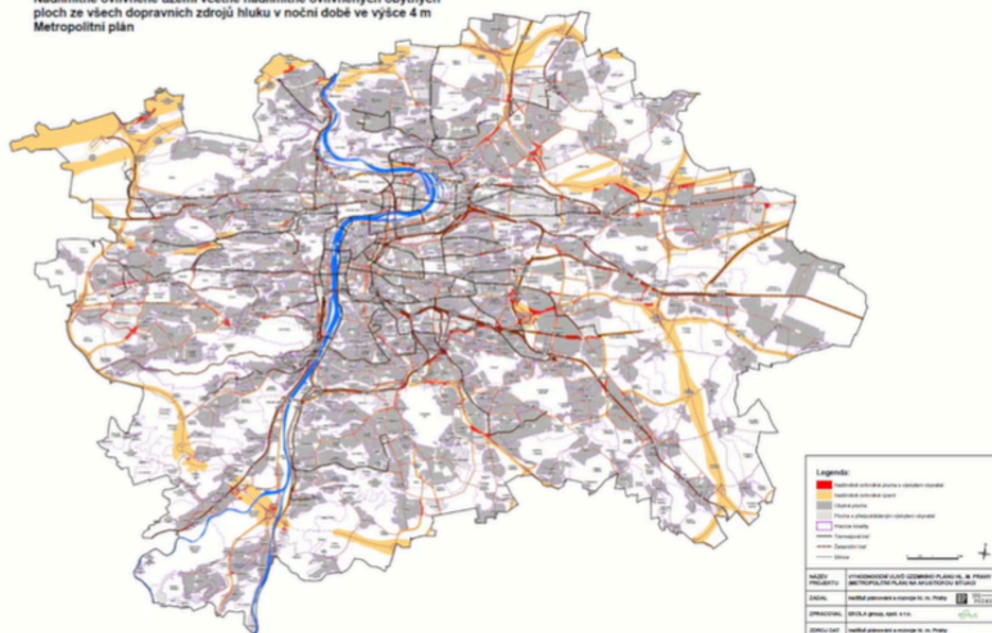
Pro uspokojení této poptávky pak metropolitní plán představuje vizi propojení města pomocí mezinárodní dálnice. Jde o koncepci, kdy se do města přivádí mezinárodní neregulovatelná individuální a kamionová doprava, která se mísí s místní dopravou městskou. Oplocená mezinárodní dálnice zároveň vytváří bariéru v území. Narušuje a přetíná řadu drobných místních blízkých spojení a dále posiluje potřebu individuální dopravy. Nejde zde o to, že by nemělo dojít k propojování dálniční sítě, ale jde o vyváženost přístupu. Dokumentace EIA z výše citovaného úseku dálnice D0 518-519 potvrzuje, že taková investice zvyšuje nároky na dopravu a přispívá k posilování individuální dopravy. Město neusiluje o koncepci oddělení mezinárodní dálniční přepravy. Neusiluje rozvíjet městskou dopravu v tangenciálních vazbách. Jako řešení navrhuje město propojit mezinárodní dálnicí. To však dle všech dostupných dat žádné skutečné řešení dopravní situace nenabízí.

Prosté srovnání rozvojových ploch města, koncepce veřejné dopravy a propojení města pomocí mezinárodní dálnice ukazuje, že převažující rozvojové plochy města se nachází logicky mimo samotné centrum města a bylo by proto i logické, aby došlo k jejich blízkému provázání i rychlou veřejnou dopravu.

Je zcela v pořádku a správné, požadovat, aby nedošlo ke srůstání sídelních celků. Ale pak je nutné cílit na to, aby se místa v „Připraží“ mohla opravdu v souladu se základním koncepčním požadavkem uspořádání krajiny rozvíjet. Má jít o svěbytné území celky s plnou vybaveností, službami a podmínkami pro plnohodnotný život občanů. Znamená to mít i možnost spolupráce mezi MČ a obcemi středočeského kraje na koordinaci společného rozvoje. Z toho pak vychází potřeba vyznačení místních center a jejich provázání městskou dopravou. Nic takového ale metropolitní plán neobsahuje. Existuje nejasná vize vedení tangenciálního metra jako územní rezerva. To ale nebylo ani předmětem posuzování v SEA. Politika územního rozvoje přitom přímo dává úkoly a cíle k udržitelnému městskému rozvoji, který se o funkční regiony opírá.

CELKOVÁ AKUSTICKÁ SITUACE
Nadlimitně ovlivněné území včetně nadlimitně ovlivněných obytných ploch ze všech dopravních zdrojů hluku v noční době ve výšce 4 m
Metropolitní plán

Hl. m. Praha nestanovilo žádné cíle pro zajištění kvality života občanů. Jediný cíl, který závazně deklaruje je právo stavět. Nestanovuje však žádné přípustné omezení kvality života, neměří a nekontroluje snižování dopadu tepelných ostrovů. Kvalita života se dle MPP má měřit pouze státem stanovenými hygienickými limity. Připouští tak zhoršení života všem občanům města až na úroveň zdravotního rizika, a to plošně bez ohledu na to jakou kvalitu současné území má. Zpracovatel SEA upozorňuje, že nařízení EU však tyto zákonné limity sníží a pak i hl. m. Praha bude nucena začít alespoň v těchto limitech své

občany více chránit. Žádný plán, jak by toho mělo být dosaženo však tento plán neobsahuje. Není, proto vůbec zřejmé, jak může nakonec zpracovatel SEA konstatovat, že plán prokázal, že přispívá ke zdravému rozvoji města, když z výše uvedených dat, které hodnocení obsahuje lze dovodit pravý opak.

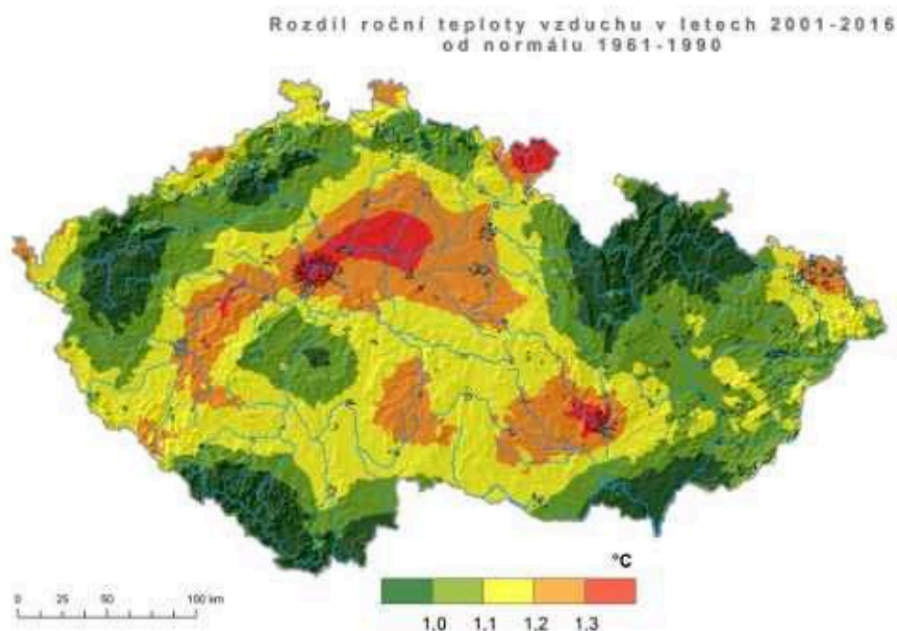
Obdobně je tomu u zelených ploch města. Plán deklaruje ochranu, ale tím, že stanovuje často parametry, které jsou níže, než je úroveň stávající zeleně, tak fakticky dochází ke zhoršení současného stavu. Plán se nově skutečně k ochraně zeleně hlásí. Obdobně jako u flexibility stavět je zde větší flexibilita rozvoje zeleně. Může být lépe rozvíjena a také omezena. Jak i posuzovatel SEA konstatoval, tak velmi záleží na tom, jak se konkrétně bude území rozvíjet. Pokud by měl být přínos prokazatelný, pak by bylo nutné území zamknout do doby zpracování územní studie a teprve její výsledek ukáže jaký konkrétní přínos konkrétní řešení má, oproti dnes již v zásadě zavedené a akceptované plošné ochraně. Plán v měřítku 1:10 000 není schopný pojmut potřebu individuálního přístupu, který je díky tlaku MČ i občanů různou měrou používán správními orgány dnes. MPP však pořízení územních studií ani regulačních plánů nepožaduje. Nestanoví konkrétní měřitelné a hodnotitelné cíle. Pouze cílový stav lokalit, který je však příliš obecný.

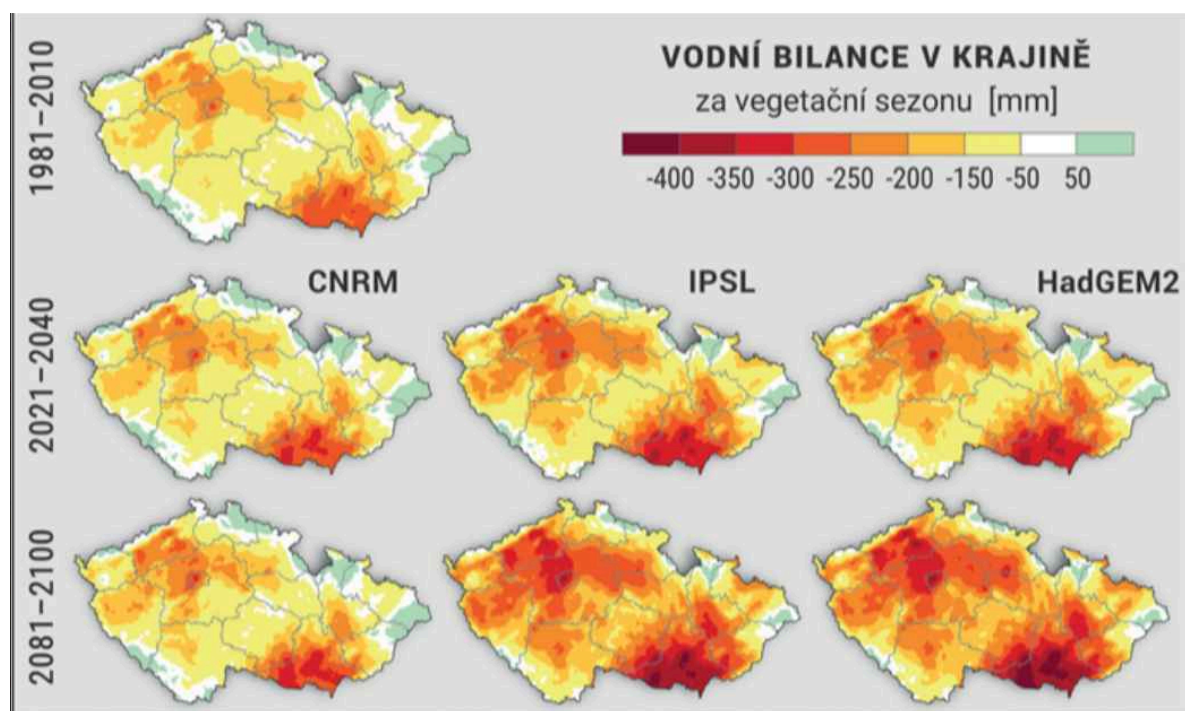
3.3. - V souladu s požadavky, které vyplývají z Politiky územního rozvoje doplnit vrstvu místních center. Účelem politiky územního rozvoje je plnit Strategii regionálního rozvoje ČR a navažující strategické dokumenty. Smyslem je vytvoření podmínek pro konsensuální rozhodování, které umožní na základě nejlepšího poznání směřovat ČR k udržitelnému rozvoji. Akční plán SRRČR 21+ vysloveně požaduje, aby byl rozvoj regionů/čtvrtí podpořen legislativně, tedy i územně plánovací dokumentací. Pro hl. m. Prahu to znamená jasné vymezení místních center. Jde o zásadní signál všem občanům i orgánům veřejné správy. Vymezení umožní směřování rozvoje podnikatelských aktivit a celkového rozvoje regionů/čtvrtí tak, aby dokázaly vytvářet podmínky pro zdravý a plnohodnotný život občanů v blízkosti bydliště. Jde o požadavek akčního plánu a uvedení dokumentace do souladu s aktuální legislativou.

3.4. - Regulativy lokalit metropolitního plánu doplnit o požadavek na zohlednění rozvojových cílů MČ. Regulativy lokalit garantovat pro plnění cílů možnost požadovat územní opatření, na podkladu územní studie regulační plány. „Pokud má MČ zpracovaný koordinovaný strategický plán pro čtvrtový rozvoj a územní studii spádového území/čtvrtě (10 000 občanů +) s kartami schválených opatření pro lokality, musí všechny orgány veřejné správy brát tyto cíle a opatření jako vyjádření veřejného zájmu a zohlednit je při rozhodování o území. Součástí územní studie mohou být i navazující požadavky na další zpodobnění území, pořadí provádění změn, architektonickou soutěž, regulační plán, nebo stanovit podmínku plánovací smlouvy“. Obecný územní plán bez navazujících požadavků hl. m. Prahy a MČ neumožňuje sledovat společné s občany vyjednané cíle. Požadavek vychází z nutnosti být schopen změny dosahovat měřitelným způsobem ve stanoveném čase. Reaguje na vývoj legislativy ČR a EU.

3.5. - Zavést do MPP termín územní rezerva s tím, že rozvoj bude umožněn až po splnění konkrétních podmínek. Například dobudováním jiného území, vytvořením dopravního spojení, nebo vybudováním odpovídající infrastruktury. Není reálné, aby Praha plošně investovala do přípravy všech území. Je nezbytné kapacity a finance zaměřit na vybrané priority. Například zaměřit se na rozvoj místních center, propojení veřejnou dopravou a prioritní zelenou, modrou infrastrukturu a obnovitelné zdroje energie a teprve v návaznosti na to v souladu s cíli a úkoly územního plánování a vlastním strategickým plánem se zaměřit na další cíle postupně území pro rozvoj odemykat. Jde o požadavek, který reaguje na povinnost sledování plnění cílů, která se od roku 2022 propsala do legislativy. Reaguje na vývoj legislativy ČR a EU a potřebu nastavení priorit k dosahování cílů ve stanoveném čase. MPP obecným popisem lokalit zpřesnil podmínky, ale text fakticky umožňuje různé výklady.

3.6. - Garantování snížení tepelných ostrovů a zadržování vody v krajině a sledování snížení uhlíkové stopy spádového území/čtvrť. Je třeba doplnit regulativy zastavitelných lokalit tak, aby vždy požadovaly takový rozvoj, který přispěje ke snížení tepelných ostrovů a podpořil zadržování vody v krajině, bude snižovat nároky na mobilitu a rozvíjel micro mobilitu a bezemisní dopravu, nevytvářel bariéry v území a neomezoval jeho prostupnost, posiloval propojení bezpečných zelených pásů, přispíval ke snížení energetické náročnosti a podporoval rozvoj udržitelných zdrojů energie, a tak přispívá ke snížení uhlíkové stopy města. Jde o požadavek, který reaguje na silný veřejný zájem přizpůsobení krajiny změně klimatu a vyplývá z úkolu pracovat s nejlepším stupněm poznání, které říká, že hl. m. Praha je významný tepelný ostrov, který přispívá k vysoušení krajiny. MPP kapitulu přizpůsobení se na změnu klimatu zpřesňuje, ale ne dostatečně.

(zdroj: www.klimatickazmena.cz)